

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šte. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 38.

V Ptuj v nedeljo dne 18. septembra 1910.

XI. letnik.

Današnja številka „Štajerca“ ima 2 strani priloge; torej obsega 10 strani in poleg tega 7 slik. Delajte za list, da postane priloga redna!

Ljudstvo, na noge!

Resni časi prihajajo za štajersko domovino. V grozni naglosti hitimo proti prepadu gospodarskega beraštva. Vsi čutimo bedo, vsi jedimo pod jarmom trpljenja! Kriva je temu v prvi vrsti brezvestna politika. Z njo se prepreči sleherno gospodarsko delo v postavljenih zastopih. Doslej so se delale te postavbe proti ljudstvu. Za ljudstvo pa se ni hotelo ničesar napraviti. Slovenski poslanci so državni in deželni zbor razbili in mi vsi trpimo posledice tega... Kmetje! Dne 20. septembra se štajerski deželni zbor zopet snide. Treba je, da povzede delavno ljudstvo odločno in resno, kaj zahteva od deželnega zbora. Povedati hočemo na ves glas, da ne moremo več prenašati bremen, ki nam jih nalaga brezplodna politika. Ljudski glas mora zadoneti po celi deželi in vsi, prav vsi moramo ostati kakor en mož, da nas slišijo oni, ki nas doslej niso hoteli slišati!... V ta namen sklicuje načelnik okrajnega zastopa ptujkega

veliki ljudski shod,

ki se vrši v nedeljo, dne 18. septembra dopoldne ob 10. uri na vrtu „Vereinshausa“ v Ptuj (pri deževnem vremenu pa v veliki dvorani te gostilne).

Dnevni red:

Obstrukcija v deželnem zboru in ljudstvo.

Ta shod mora biti velika manifestacija ljudske volje. Vsi moramo priti, kajti le na ta način bode mogoče, da prisilimo odločilne kroge, da nam pomagajo...

Pridite vsi! Kmetje, obrtniki, delavci, možje in žene, vsi, ki si služite kruha z žuljevimi svojimi rokami... Brezvestna politika nam je deželni zbor razbila. Kmetje niso več dobili brezobrestnih posojil za uničene vinograde. Ustavilo se je podpore za nesrečneže, katerim je suša ali voda ali toča vse pridelke vzela. Ustavilo se je vsa regulacijska dela ob Dravi in Pesnici in pri drugih potokih. In zakaj vse to? Za piškavi oreh brezplodne politike! To je naravnost nebovpijoče. Zdaj pa se čuje, da hočejo slovenski poslanci nadaljevati v deželnem zboru obstrukcijo. Ti gospodje hočejo torej iz zanašljive prepričati vsako ljudstvo koristno delovanje v deželnem zboru. Ako se to v resnici zgodi, potem smo izročeni najhujši bedi, potem se naša revčina nikdar nehal ne bode. Ako se to v resnici zgodi, — potem čakate nesrečni kmetje zastoj na podporo in posojila, na pomoč in rešitev, na kruh

in delo... Zato vas kliče naš okrajni zastopnik na shod, zato vas vabimo na protestno zborovanje. Brez razlike narodnosti in stranke moramo enkrat odločno poslati na njih dolžnost opozarjati. Tudi mi davkoplačevalci imamo pravico govoriti! Tudi nas se mora poslušati! Pridimo torej prav vsi na ta shod, da nas ne bodejo več prezirali! Vsi, vsi v nedeljo v Ptuj na shod!

Politični pregled.

Državni zbor bode baje 8. ali 10. novembra skupaj stopil. Seveda je to še od raznih političnih razmer odvisno.

Deželni zbori so torej zopet sklicani. Štajerski in koroški deželni zbor se snideta 20. septembra, ravno tako salcburški, vorarlberški ter nižjeavstrijski; gališki stopi 22., zgornjoavstrijski pa 28. t. m. skupaj. — Zasedanje štajerskega deželnega zbora je zelo važno; dokazalo se bode, ali hočejo slovenski poslanci še delati ali ne. Ako bi ti gospodje iz nerazumljivih „političnih“ vzrokov obstrukcijo nadaljevali, potem se bode deželni zbor bržkone razpustil. Posledica tega pa bi bila grozovita gospodarska škoda zlasti za prebivalstvo naših pokrajin. Upamo torej, da bode slovenske poslance vendarle pamet srečala.

Na južni železnici je pričela pasivna rezistenca. Uslužbenci zahtevajo, da jim direkcija svoj čas obljubljene priboljške takoj izpolni. Upati je, da se ta boj kmalu dokonča, ker bi drugače vso gospodarstvo hudo trpelo. Kakor znano, delajo v pasivni rezistenci uslužbenci „po predpisih“, to se pravi, kolikor mogoče počasi...

V Gradcu vršila se bode pred porotnim sodiščem obravnava proti celi vrsti tržaških iredentovcev, ki so toženi zaradi veleizdaje.

Katoliški shod se je vršil te dni v Innsbrucku. Posebnega pomena nima ta klerikalna prireditel. Zanimivo je, da so se od Slovanov edino Slovenci tega shoda udeležili. Govori se, da je ljubljansko klerikalno časopisje v velikih dolgovih in da hoče 50.000 K podpore od Pijeva društva. In kadar se gre za denar, so slovenski klerikalci grozovito pobožni...

Slovanski železničarji so imeli v Pragi veliko zborovanje. Prišlo je tudi nekaj slovenskih železničarjev, ki so si vzeli bivšega ljubljanskega župana Hribarja seboj. Hribar je moral seveda govoriti. Rekel je baje, da so „češki bratje“ voditelji vseh avstrijskih Slovanov. Hribar že vè, zakaj hvali Čeho; saj je vendar v službi češke banke „Slavije“. Sicer pa mu tudi to ne bo pomagalo. Možakar naj rogovi kakor hoče, — župan „bele Iblane“ ne bode nikdar več. Naj torej v Božjem imenu s svojo „slovansko vzajemnostjo“ naprej agentira...

Manevri na jugu imajo letos prav žalostne posledice. Med 47. infanteristi se je v Kostanjevci na Krasu griža grozovito razširila. Baje je več vojakov tudi že umrlo. Listi so svarili pred temi manevri, ali vojaška oblast je bila gluha in slepa.

Hrvatske volitve. Na Hrvatskem pričelo je

volilno gibanje na celi črti. Pri vasi Vidovicu so se volilci tako krvavo stekli in orožnike s kamenji napadli, da so ti streljali. Ena oseba je bila ustreljena, več pa ranjenih. Da bi se le enkrat na Ogrskem volitve brez prelivanja krvi izvršile.

Politični atentat. V vladinem arzenalu San Estroa na Portugalskem se je razpočila bomba, ki je 12 oseb težko ranila.

Dopisi.

Ponikva ob juž. žel. Res čudno je, da se sme dandanes vsakovrstne reči in neumnosti uganjati. In prireditelji teh neumnosti so sploh le tisti ljudje, ki jih kmeti z svojimi krvavimi denarji redijo. Tako so napravili tudi na Ponikvi predzadnjo nedeljo na 4. sept. neki mladeniški shod, kjer so ti politični kaplani, ki nimajo kaj drugega delati, mladino hujskali in jo tako rekoč k upor proti Nemcem ščuvali, kajti ta shod je bil v prvi vrsti proti nemštvu in Nemcem naperjen. Ne bomo jih obrekovali in jim morebiti zavidali, ker se je njihov „shod“ tako slabo obnesel. Kajti polovica je bila otrok in starih babnic in kar je bilo mladeničev, te so pa tako rekoč prisilili, da so se udeležili shoda. Bilo jih je kakih 40 mladeničev iz vseh bližnjih občin in to sicer s kaplani vred. Prišel je tudi znani dr. Korošec, ki je glavni prireditelj vseh teh shodov in prav močno navduševal mladino za to blaženo „Slovenijo“ in vmes pa še celo svoje rojake Slovence za „morilce“ imenoval. Čudno je res, da je temu kaplanu vse zoperno, kar se ne skriva pod njegovo suknjo, ker bi imel nasprotno vse ljubiti. Ja še celo nemški duhovniki so jim zoperni, kakor so si dali zastopiti. Posebno lepo je pohvalil liberalne gospode in jih „morilce“ imenoval in za največje brezverneže. Ali kadar se pa kake volitve bližajo, so si pa največji brati in prijatelji, samo da so le „slovenski“, in dobri so jim tedaj vsi „brezverneži“ in „morilci“. Posebno hudo je pa kričal neki kaplanček Sinko iz Šmarja, da se je bilo bati da se bode cerkev podrla. (Opomba zapisnikarja: Shod se je namreč vršil ravno zadaj cerkve za velikim oltarjem.) Kričal in trdil je v svoji neumnosti, da hočejo Nemci vse slovenske pokrajine podjarmiti, ja, še celo do Šmarja bodo prišli in vse Slovence požrli... Tako bedasto so govorili ti „rešitelji naroda“ mladini, in jo tako hujskali in sovraštvo delali do naprednih ljudi. Za sveto vero in Božjo čast seveda tem ljudem nič ni, jim je le za komando in nadvlado ubogega slovenskega ljudstva in ga odtrgati proč od Avstrije in jih združiti z vsemi „slovanskimi brati“ (Srbi). In tega ne pomislijo ti visoko leteči kaplani, da bi brez nemškega jezika nikdar duhovniki ne postali. Bilo je še mnogo govornikov, ki so svojo modrost razlagali. Med njimi je bil seveda tudi naš poslanec Vrečko, ki je prav smešno govoril, da so se mu ljudje smejali, ker je bil skoraj ob sapo prišel, tako se je stegoval. Kaj posebnega ni vedel povedati, ker sploh nič ne vè. Ne moremo objaviti vseh komedij, katere so nam predlagali, ali toliko smo jih spoznali, da hvalijo samega sebe kakor jud svoje blago, ter jim tudi vsakovrstne knjige

V vsaki hiši naj bodejo „Štajerčeve“ užigalice!

kazali in nasvetovali naj jih hitro pokupijo. Toliko smo spoznali v teh klerikalnih bedarijah, da hočejo ti brezvestni kaplani našo mladino vso poneumiti in tako z sovraštvom napolniti za upor proti Avstriji. Fej takšnih ljudi!

Kozje. (Davkarski uradnik kot botanikus.) Čudno je da se v tukajšnjem okraju davkarski uradniki pečajo z nedolžnimi cveticami in da je takšni uradnik, ki bi imel s številkami računati tudi na plavice (Kornblumen) v svoj ozir jemal in se jezil, da so bile tukaj takšne cvetlice na javnem prostoru nasajene; še bolj pa se čudimo na tem da ima te cvetlice za pezdevke. — Ta uradnik se je večkrat jezil, ker so se na tem kraju med drugimi cveticami tudi dve ali tri plavice našle in ni čn otem nič govoril, da je tam bilo več kakor tisoč drugih cvetic najti. — Nasajen je bil tam tudi slovenski rožmarin in tukajšnjem fantom prijetni nagelc in še druge cvetlice. — Da so se plavice tam nasejale, se je le slučajno zgodilo, ker od začetka nobeden ni vedel da bode iz tega semena tudi ena plavica iz zemlje zrasla. — Za tega uradnika bi bilo ugodnejše, če bi on v tej vročini hodil kakšni krat te cvetlice polivati, kakor da bi pri tako nedolžni stvari svojo kačjo jezo izpuščal. — Seveda on je trdoglavni liberalec in ker se mu vsaki tudi od njegovih somišljenikov, izneverijo iz pota, nima drugega veselja kakor druge s svojim znanim sarkazmom motiti. — Ko je bil njegovi revizor tukaj, se je popolnoma mirno obnašal in ga kakor nedolžna ovca spremljal, ne da bi se mislilo, da se on tudi rad s politiko peča. — On se tudi rad spomni na tiste čase ko je še bil kadet in ko je na soldaški klopi sedel, misleč da je tam polno umetnost užival. — Zato si tudi želi, da bi ga zavoljo njegovih zaslužkov pustili avanzirati, če bi se podal v pokoj. — Tega veselja pa ne bode doživel, ker

Dr. Oser in princ Lichtenstein.

Te dni umrl je na Dunaju znani klinik dr. Oser, ki se je razumel zlasti na črevesne in želodčne bolezni. Smrt tega znamenitega učenjaka je vsa javnost obžalovala. — Težko obo-

Prinz Alois von u. zu Liechtenstein Hofrat Prof. Dr. Oser

lel je tudi princ Alojz Lichtenstein, deželni maršal nižjeavstrijski in eden glavnih voditeljev krščansko-socialnega gibanja na Avstrijskem. Pravijo, da ne bode več okreval.

Ministerski sestanek.

Poročali smo že zadnjič, da sta se v Salzburgu italijanski in avstrijski zunanji minister

Marchese di San Giuliano

sešla in da sta imela važne politične pogovore. Naša slika kaže italijanskega zunanjega ministra marchese di San Giuliano.

so njegovi zaslužki večji na herbarskem polju kakor v njegovi pisarni, kjer bi moral štibre lepo sprejeti in se bolj za svoj posel pečati kakor druge dražiti. — Drugo bomo pa še pozneje poročali o temu gospodu, kateri bi bil pri Gučekovi sedmini letno v fašniku rad prvo gosel igral, kar se pa sicer ni posrečilo, ker se mu njegovi tovariši v pravem času vrata pokazali, in ga neškodljivega napravili.

Novice.

„Slovanska vzajemnost“ je prav lepa za ljudi, ki ne vidijo dalje, nego meri njih nos. V resnici pa nima ta fraza nobenega pomena. Saj je vendar znano, da so morali zborovalci vseslovanskih časnikarskih shodov vkljub svojemu panslavističnemu mišljenju nemško govoriti; kajti drugače bi Čeh Hrvata, Srb Čeha, Slovenec Bulgara, Poljak Rusa in Bulgar Rusina ne razumel. Sicer je pa tudi znano, kako krvavo se borijo Srbi proti Hrvatom, Poljaki proti Rusinom itd. Zadnjič se je vršil v mestu Narajeva v Galiciji ljudski shod Rusinov. Ti slovanski zborovalci so ednoglasno sklenili, vlado naprositi, da naj nastavi za Galicijo — Nemca kot c. k. namestnika. Slovanski Rusini imajo torej do Nemca več zupanja, nego do slovanskega Poljaka. . . . Slovenski „narodni“ listi o tej stvari seveda molčijo; že vedo zakaj!

Proti koleri. Vsa občinska predstojništva so dobila sledeči odlok: Vsled zadnjih slučajev kolere je nevarnost te bolezni tudi za naše kraje veliko večja. Vsled tega se mora že zdaj vse storiti, da se bolezen ne razširi. V ta namen morajo občinska predstojništva sledeče storiti: 1. Natančno vpoštevati morajo vse določbe glede naznanjenja in policijstva za tujce v gostilnah. Vse osebe, ki prihajajo iz od kolere okuženih dežel, se morajo od občinskega zdravnika preiskati in zdravniško nadzorovati. Ako bi se opazilo sumljive pojave, se mora bolnike takoj izolirati. Občina mora to takoj (najbolje brzojavno) c. k. okrajnemu glavarstvu naznaniti. — 2. Treba je pripraviti poslopja za izoliranje; ravno tako postelje in sploh potreščine za bolnike. Desinfekcijska sredstva se morajo pomnožiti na predpisano mero; zlasti je treba pripraviti živega apna. Tudi ima občina skrbeti za primerne strežnike za slučaj pojave te grozovite bolezni. Torej pozor, občinski predstojniki!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Kmetje, govorite!

Poroča se, da skliče vlada deželni zbor štajerski za 20. septembra. Kakor znano, poslalo se je deželne poslance domu, kjer je obstrukcija slovenskih zastopnikov sleherno gospodarsko delo preprečila. Vse prebivalstvo Štajerske brez ozira na stan in narodnost je upalo od deželno-zborskega dela celo vrsto važnih uspehov. Vsled neprimerne državne politike so vse avstrijske dežele in kraljestva popolnoma zadolženi. Tudi štajerska kronovina ima mnogo dolgov, mnogo potreščin in malo denarja. V tem stanju je

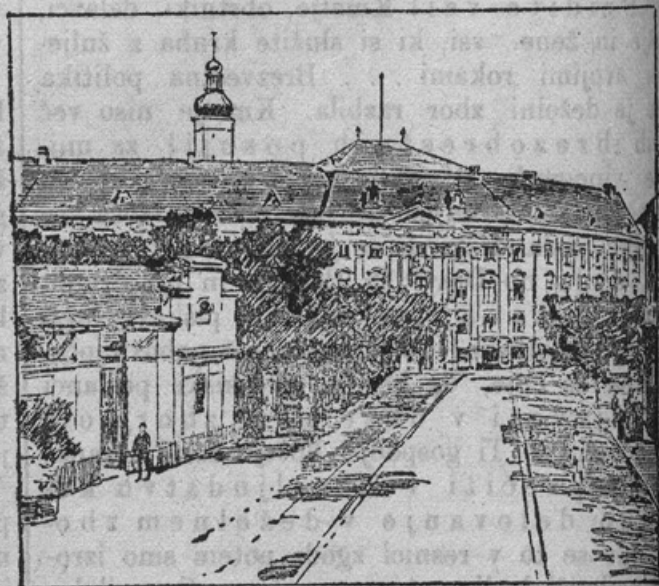
žalostni gmotni položaj ljudstva temobčutnejši. Vsi ljudski stanovi so danes ob robu obupanja. Draginja na vsakem polju je naravnost neznosna. Delavec, uradnik, rokodelc in kmet, vsi jo čutijo, to brezusmiljeno draginjo in vsi vedo, da tako ne more iti naprej. Davki so vedno bolj neznosni in eksekutivne prodaje posestev se z vsakim letom množijo. S skrbjo grè ljudstvo zvečer počivati in s skrbjo ostane. . . . Vsakdo mora tedaj priznati, da bi bila prva skrb deželnih kakor državnih poslancev, da delujejo z vsemi močmi na gospodarsko zboljšanje našega položaja. Vse drugo je figa, — jesti potrebujemo mi in jesti morajo i naši otroci! . . . Slovenski prvaški poslanci v štajerskem deželnem zboru pa nimajo tega prepričanja. Seveda, tem možakarjem se ne godi posebno slabo. Vzemimo le dr. Korošca, ki ne izvršuje svoje duhovniške dolžnosti in poteguje vendar zanj plačo, ki dobiva poleg tega lepe tisočake kot urednik farških listev, kot državni in deželni poslanec, kot prefekt itd. Ti ljudje gredo torej v poletju lepo v toplice, se zabavajo vkljub svojim „žegnam“ s pol nagimi dunajskimi judovskimi babami in — se posmehujejo ljudski revčini in bedi. Doma na shodih znajo sicer vse mogoče obljubovati. Ali kdo bi že doživel, da bi slovenski poslanec svojo obljubo izpolnil? Brezvestnost, najgrša in najnesramnejša brezvestnost, to je bilo od nekdanj znamenje slovenske prvaške politike. Ljudstvo naj v lakoti pogine, to je prvaštva vse eno! Samo da se poslancem samim slabo ne godi. . . . Ker stojijo slovenski poslanci na tem stališču, zato so tudi brez vzroka in povoda razbili deželni zbor. Opetovano že smo poročali, kakšne posledice je imelo to. Za poslance same sicer ni bilo nič hudega. Ti so vzeli svoj cilinder in se odpeljali v Krapino ali Rogaško Slatino. Ali volilec se splavale vse nade po vodi. Stotero kmetov je prosilo za brezobrestna posojila za uničene vinograde, — prosili so letos zaradi prvaške obstrukcije zastonj! Tisočero kmetovskih družin, katerim so toča, nevihta, suša itd. vse uničili, stoji danes poleg eksekutorja brez kruha in z lačnim želodcem. Vse regulacije ob Dravi, Pesnici in drugih potokih so bile ustavljene, kajti dežela ne more brez dovoljenja poslancev ničesar dati. Vse to in mnogi enaki pojavi so bili posledica nezmislne slovenske politike v štajerskem deželnem zboru. Kar je poštenih ljudi v slovensko-narodnem taboru, nam bodejo gotovo v srcu priznali, da imamo prav. Kajti s svojo zločinsko obstrukcijo v deželnem zboru niso slovenski poslanci ničesar dosegli in tudi zanaprej ne bodejo in ne morejo z njo ničesar doseči. Čez par dni stopi deželni zbor zopet skupaj. Dela ima ogromno. Kajti storjenega ni ničesar in živeli smo doslej v nekakem nepostavnem ex-lex-stanju. Dela je ogromno, kajti nobena dežela ni v zadnjih letih vsled neviht, toče, povodnji itd. toliko trpela, kakor naša zelena štajerska. Deželni zbor bi moral tedaj vse svoje

Španska kraljica-mati.

Poroča se, da namerava španska kraljica-mati Kristina zaradi notranjih političnih zmešnjav svojo domovino zapustiti in se za stalno na Avstrijsko preseliti. Kakor znano je kraljica Kristina, ki je danes 53 letstara, hčerka pokojnega avstrijskega nadvojvode Karla in sestra nadvojvode Evgena, ki je tudi veliki mojster „Deutschmeister“-reda. Za kraljico se baje že grad v Freudentalu pripravljala, v katerem bode

Königin-Mutter Maria Christine v. Spanien

Das Schloss des Erzherzogs Eugen in Freudental.

odslej živela. Naša slika kaže ta grad in tudi kraljico-mati samo.

Zahtevajte v vseh trgovinah „Štajerčeve“ užigalice!

moči porabiti, da bi velikansko bedo ljudstva vsaj deloma ublažil. To mora storiti, kajti drugače ne zasluži imena, da je „ljudsko zastopstvo“. Odvisno pa je to edino od slovenskih poslancev. Ako bodejo ti svojo narodnjakarsko lenobo črez krov vrgli, potem mora deželni zbor do dela priti. Ako bi pa zaslepljeni prvaški poslanci nadaljevali svojo revolversko politiko, no potem so tudi odgovorni za vso bedo našega ljudstva. Vsaka solza revnih slovenskih kmetov bi bilo potem prokletstvo za ošabne slovenske poslance! Radovedni smo, kaj bodejo ti moške storili. Ali bodejo slovensko ljudstvo in njegove gospodarske interese zopet žrtvovali češkim protidržavnim zahtevam? Ali bodejo zopet „proč od Gradca“ vpili, namesto da bi ljudstvu podpor pridobili? Ali bodejo zopet celemu slovenskemu ljudstvu v sramoto škandale delali? Radovedni smo! Na vsak način so slovenski poslanci za vso svoje postopanje ljudstvu odgovorni. To slovensko ljudstvo na spodnjem Štajerskem je sicer zelo potrpežljivo in se je pustilo skozi desetletja od gotove izkoriščevalne gospode za nos vleči. Ali polagoma se bode to ljudstvo vzdramilo. Polagoma bode pričelo razumeti, da ni ovca, ki se pusti radovoljno k mesarju gnati. Polagoma bode ljudstvo svoje prave prijatelje in svoje prave sovražnike izpoznalo! Že danes opozarjamo vse neodvisne in samostojno misleče slovenske kmete na spodnjem Štajerskem, naj se pripravijo na boj. Slovenske poslance se mora prisiliti, da izvršijo svojo dolžnost. In ta njih dolžnost je: **delati**, ne pa obstruirati in postopati!

Dr. Tone Korošec se je klatil zadnjič po Gradcu in je baje spletkaril gledè obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. Fant je prišel s precej polno tonzuro in kislim obrazom nazaj. In kmalu nato je na nekem shodu izjavil, da bodejo slovensko-klerikalni poslanci to zadevo „častno“ rešili. Stvar je ednostavno ta-le: Deželnozborsko obstrukcijo sta pričela pravzaprav le palček dr. Benkovič in dr. Verstovšek, to pa brez vsacega stvarnega vzroka, edino z ozirom na komando čeških politikov, proti želji vsega slovenskega kluba, ja celo brez da bi vprašali svoje lastne tovariše, klerikalne poslance. Javna tajnost je, da je bil n. p. jezuvitično gladki dr. Korošec hud nasprotnik obstrukcije. No, moral se je udati. Vlada pa je poslala deželni zbor domu. Zdaj so se pričele posledice obstrukcije čutiti. Kmetje niso dobivali podpor, ni se jim dajalo brezobrestnih posojil za uničene vinograde, ustavilo se je razna velekoristna in potrebna regulacijska dela. Tudi najbolj zagriženi klerikalni kmetje so pričeli mrmrati in grdo gledati. Ves vpliv farovških kuharic ni zamogel med ljudstvom zatreti hudega ogorčenja zoper to zločinsko politiko. Zdaj je oštel Korošec dr. Benkoviča in dr. Verstovška kakor šolske pobe. In poslali so ga v Gradec na „kravjo kupčijo“. Plazil se je okoli in poskušal merodajne kroge pridobiti, da bi nekaj „dovolili“ kod „odkup“ obstrukcije. Ali večina poslancev je gotovo mnenja, da se mora to brezvestno obstrukcijo pod vsakim pogojem zdrobiti. Prvaški poslanci naj le snejo neslano juho, ki so si jo skuhali. Doma jim bode že izobraženo ljudstvo svoje mnenje povedalo.

Vbogi hofrat Ploj! Naš hofrat Ploj je človek, ki se noče na nobeno stran zameriti. Doma na shodih zna sicer prav radikalno govoriti in človek, ki ga ne pozna, bi po njegovem govorjenju mislil, da vsak dan par ministrov na Dunaju zadavi. Seveda, mi poznamo Ploja bolje in vemo prav dobro, da je krotek in da zna prav ponižno iz vladine roke cukerčke hrustati. Plojeva hrbtenica je iz kavčuka in zato se zna ta gospod zvijati kakor „Schlangenmensch“ v cirkusih. . . . Ljubljanski prvaki so se med seboj skregali in ves prepir je prišel pred sodnijo. Tam je slovenski vodja dr. Ribnikar nedvomno izjavil, da je gledè potrjenja eks-župana Hribarja v imenu vlade spletkaril — hofrat Ploj. Tega Ploja, ki je na shodih tako rrrradikalen, da je človeka kar strah, rabi torej slavna vlada za nekakega mešetarja pri svojih kupčijah!!! Bolje se pač nikdar ni dokazalo, da je hofrat Ploj v vladini službi. No, mi smo to sicer že davno vedeli. Smilijo se nam le tisti

vbogi volilci, ki so doslej na Plojeve limanice sedli. Ti zdaj pač natanko vedo, da jim hofrat Ploj nikdar pomagal ne bode. Mož, ki se je vdinjal vladi, ne more in ne sme ljudske interese zastopati. To razume dandanes pač sleherni človek. In zato naj Ploj le na Dunaju ostane; vlada ga bode že porabila v tej ali oni kanceliji. Štajerski kmetje pa mu dajo z veseljem „urlaub“ za vekomaj!

„Narodna“ politika. Celjska „narodna stranka“ je pač najsmesnejši pojav v političnem življenju na Slovenskem. Prava karikatura resne stranke je to! Vsaka stranka mora imeti gotov program, pa ne samo na papirju. Pametna doslednost je prvi pogoj za stranko. In ravno doslednosti ni ta „narodna“ stranka nikdar imela. Omenimo v dokaz le slučaj s hofratom Plojem, katerega je celjska „narodna stranka“ svoj čas tako grdo in osebno napadala, kateremu pa leze zdaj že par let med frakove škrice. Dr. Ploj ni bil nikdar pristaš „narodne stranke“, ker je „konzervativec“ in vsled tega zagriženi nasprotnik slehernega napredka. In vendar je „narodna stranka“, ki se je v svojih boljših časih imenovala „napredno“, danes pač edina skupina, ki se ob vsaki priliki za dr. Ploja zavzema. Komedija! Na naravnost nebovpijoč način pa je dokazala ta dohtarska strančica svojo nedoslednost v slučaju obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. Mi smo gotovo odločni nasprotniki te zločinske obstrukcije, ki bije krvave rane v truplo našega gospodarskega življenja. Ali mi smo bili nasprotniki obstrukcije od prvega začetka sem. Drugače pa „narodna stranka“. Celo pametnejši „narodnjaki“, katerih se semtertja vendar katerega najde, čeprav se jih mora po dnevi z lučjo iskati, — celo ti so torej hudomušno godrnjali, ko je dr. Kukovec v deželnem zboru s tako otroško-naivno „politiko“ nastopal. Vsak politični a-b-c-strelec mora razumeti, da je imela obstrukcija za klerikalce le strankarski pomen. Dr. Kukovec pa je bil nakrat kar pijan od samega „narodnega“ navdušenja in je zlezal pod klop klerikalnih poslancev ter jim pridno pomagal. S tem je vzel svoji lastni stranki veliko agitacijsko sredstvo, brez da bi nje ali slovenskemu ljudstvu le toliko koristil, kolikor je za nohtom črnega. Kakor slepec je capljajl dr. Kukovec za dr. Benkovičem. In slovenski učitelji so se pridušali, slovensko ljudstvo se je trumoma obračalo od obstrukcionistov. Mi smo pa vroče železo pridno kovali. . . . V Celju so pač „Štajerca“ natanko čitali, da se jim je zdaj „narodna“ glava malo zjasnila. Kajti „narodna“ stranka nastopa zdaj proti — obstrukciji. V resnici: celjski doktorji so pričeli po toči zvoniti! In „Narodni dnevnik“, ki mora tako plesati, kakor žvižga dr. Kukovec,

piše zdaj z debelimi črkami, da povzroča obstrukcija veliko gospodarsko škodo. Aha, zdaj to veste, zdaj to razumete, vi „narodni“ gospodje! Preje pa ste sami za obstrukcijo nastopali. Zdaj menda Benkoviči več ne potrebujejo trabantovstva „narodnih“ vodij. Zato bije zdaj „Narodni dnevnik“ dr. Kukovca tako nevsmiljeno po zobeh. . . . In to naj bo „politika“! Gospodje v Celju, pojdite se politike k Mešku, Pišek, Roškarju in Terglavu učiti. . . .

Velika napredna zmaga. Te dni so se vršile občinske volitve v Teharjih pri Celju. Prvaški klerikalci in liberalci so bili zopet združeni in so napejali vse moči, da bi dobili i to občino v svoje kremplje. Hujskali so po znani svoji navadi zlasti v časopisju. In hvalili so se že naprej, da bodejo prav gotovo zmagali. Ali vrli volilci so jim napravili debelo črto čez te račune. Pri volitvah so namreč naprednjaki in Nemci v vseh treh razredih z veliko večino zmagali. Izid volitev je ta-le: V III. razredu so dobili naprednjaki 230 glasov, združeni slovenski prvaki pa samo 156 glasov. V II. razredu napredni kandidati 33, prvaški pa samo 22 glasov. Tudi v I. razredu so naši somišljeniki zmagali. Teharska občina ostane torej napredna. Volitev je bila jako živahna in so skoraj vsi volilci svoje glasove oddali. Število naprednih glasov se je od zadnjih volitev sem jako pomnožilo. Leta 1906 imeli smo v III. razredu 19 glasov večine, zdaj pa jih imamo 74. V II. razredu so takrat naši kandidati s 17 proti 31 glasovi podlegli; zdaj pa smo z 11 glasovi večine zmagali. Naša zmaga napravila je v vsej okolici veliko veselja. Prebivalstvo, ki se ne pusti od prvaških dohtarjev nahujskati, je jako zadovoljno z izidom te volitve. Ne vemo, ali bode „narodna stranka“ zdaj zopet obhod z bando napravila?! Prvaki hodijo zdaj s presneto povešeno glavo okoli. Vsa celjska okolica še ni vaša. Prebivalstvo ne mara, da bi se v vsaki občini tako „gospodarilo“, kakor v občini „celjska okolica“. Naprednim davkoplačevalcem, ki so tako imenitno čast teharske občine rešili, čestitamo iz srca. Le naprej!

Vera peša . . . Kot odgovor na hujskanje politikujočih duhovnikov v Šent Ilju izstopilo je 10 oseb v Mariboru iz katoliške cerkve. S farjem vera gor, s farjem vera dol!

Občinske volitve v Naraplah so se vršile 4. septembra. Bile so dve stranki in na obeh straneh je bilo ednako glasov. Prišlo je do žrebanja. Poroča se nam pa, da se je od raznih strani prav nepošteno delalo in naravnost protipostavno nastopalo. O tej zadevi bomo še natanko poročali. Dobili smo dopis, v katerem se gotovim ljudem naravnost volilno sleparijo očita. Dopi-

Povodenj na Moravskem.

Vsled tedne trajajočega dežja nastala je na Moravskem in v Šleziji velika povodenj. Tudi na Ogrskem so se zgodile ednake nesreče. Ali na Moravskem že desetletja sem niso take povodnji doživeli. Mnogo mostov je vzela voda in brezštevilno hiš se je podrlo. Podlaga železniških prog je tako poškodovana, da vlaki ne morejo voziti. Tudi mnogo ljudi izgubilo je svoje življenje v valovih. Vbogo prebivalstvo je težko prizadeto. V mestu Kunowitz se je podrlo 120 hiš. Na tisoče ljudi je brez strehe. Naša slika kaže zgoraj uničene hiše v Kunowitzu, spodaj pa ceste, katere je voda preplavila.

Ali si se že na
„Štajerčevi“
kmetski koledar
za leto 1911
naročil?

Das Hochwasser in Mähren

Kupujte „Štajerčeve“

užigalice! Glavna zaloga firma Slawitsch v Ptuju.

snika prosimo, da nas čimpreje obiše, kajti tega ne smemo in nočemo trpeti, da bi klerikalci tudi pri volitvah s švindelnom nastopali. Torej še enkrat: govorili bomo o teh volitvah še odločno besedo!

Trbovlje hočejo zdaj prvaški klerikalci pod črni jezuitovski klobuk spraviti. Ta občina je bila doslej vedno naprednega mišljenja. Delavci poznajo vsakdanjo kruto borbo za obstanek in se zato ne pustijo farbat s praznimi obljubami črnih „odrešenikov“. Leta sem je bilo trboveljsko prebivalstvo do skrajnosti protiklerikalno. Nobene veljave in nobenega pomena niso imeli ti klerikalci, katerim so dali knapi zaradi raznih volilnih sleparij ime „ajmohtarjev“. Vsak „ajmohter“ je vžival v Trbovljah splošno zaničevanje, kajti ljudje so ga takoj spoznali za brez značajneža. Iz prepričanja ni nikdo klerikalec, razven tistih par tercijskih moškega in ženskega spola, ki mislijo, da je vsaka farovška kuharica „od Boga poslana“. Med to tercijsko revščino spada poleg pobožne Šilkovke tudi paznik Župan. Mož ima gotovo daljšo brado nego pamet. Ali zbral je s pomočjo kaplanov nekaj enakih bratcev skupaj, ki so temlažje agitirali, ker je stalo trboveljsko liberalstvo v znamenju Roševе bande. Klaverno in moralčno propalo „Roševstvo“ je diskreditiralo napredno misel v Trbovljah. Zato so imeli klerikalci lahko delo za agitacijo in Zupanova setev je šla v klasje. Preteklo nedeljo je bil v Trbovljah klerikalni „Društveni dom“ otvorjen. Po vsem svetu se je nafehtal denar za to kočjo in zato je vsa ta slavnost le smešna komedija. Rudarji se pač poživljajo na te noratije popovskih hujskačev. Vsled tega so bili pri celi slavnosti domačini le gledalci, ki so z veseljem opazovali, kako so se Zupani, Korošci in Benkoviči na glavo postavljali. Pomagali so jim „orli“, katerim je ljudstvo dalo pravo ime „čuki“. Fantki so pokazali, da znajo skakati in — ministrirati. Zanimivo je, da je imel „cerkveni govor“ dr. Tone Korošec. Možakar torej še ni pozabil, da je tonzuriran. Govoril je o „ljubezni do bližnega“. Mi se ne šalimo: to je resnica! Tone Korošec je govoril o ljubezni do bližnega. Trboveljski tretjiredniki so temu politikujočemu kaplanu seveda vse verjeli. Eden je bil tako ginjen, da se je ves solzen v Zupanovo suknjo vseknul. Na slavnosti sami pa je imel dr. Benkovič prvo besedo. Mož je tako velik kakor Miklavčičev Peter. Povedal ni niti besedice o svojih prevelikih računih. Rekel je pa, da naj bi se „društveni dom“ imenoval „Zupanov dom“. Po našem mnenju bi bilo še bolje, ako bi se imenoval „ajmohtarski dom“. Popoldne so pa „čuki“ nastopili. Bil je veliki „hec“ za knape. Ali se klerikalci v resnici domišljujejo, da bodejo Trbovlje „dobili“? Oj kako se motijo. Rudarji so trezno misleči ljudje, ki ne bodejo nikdar v črni rog trobili. Kakor je za Roševе bando, tako bode i za črnuhe v Trbovljah odklenkalo!

Tudi v Ormožu se je pričela v zadnjem času narodnjaška hujskarija živo razširjati. V mestu samem je sicer prav malo „navdušenih“ prva-

kov. Zato se jih vedno od zunaj, zlasti iz Hrvatskega, vabi. Prvaški nadučitelj Rajšp pa niti s tem ni zadovoljen. On hoče celo nedolžno deco z narodnjaško hujskarijo zastrupiti. To je pokazal zlasti ob letošnjem šolskem zaključku. Namesto da bi deco na Avstrijo ali na 60 letnico našega vladarja opozarjal, priredil je raje „Stanko-Vrazovo“ slavnost. Ta Stanko Vraz gotovo ni kriv, da se ga danes Rajšpi spominjajo. Mož je bil „ilirskega“ prepričanja in je spisal nekaj hrvatskih pesen. Izobraženi Slovenci (kakor n. p. dr. Prijatelj) ga nimajo za posebno važnega. Rajšpu se tudi gotovo ni šlo za Vraza, na katerega ga je bržkone šele kaplan Stuhec opozoril. On je hotel le v Ormožu narodnjaško demonstracijo napraviti in je v ta namen nedolžno deco izrabil. Prišla je čreda srbskih, črnogorskih in kranjskih narodnjakov, ki so se enkrat v čitalnici opijanili. Bog jim požegnaj! Otroci so Rajšpa poslušali. Potem so morali z anilinom barvane „kraherle“ piti. Telesno se jih je torej z anilinom zastrupilo, duševno pa z Rajšpovim „govorom“. Rajšpa je morala šolska oblast že opetovano na njegovo dolžnost opozoriti. Mož naj otroke pošteno vzgaja, kajti zato je plačan. Narodne hujskarije pa ne potrebujemo. Opozarjamo oblast na to postopanje in upamo, da se bode kmetske otroke varovalo pred neumnimi komedijami narodnjaških šolmaštrov. Amen!

Infamija in to najgrša, najpodlejša infamija je, kar čečkari neki doktorski šribar v „Narodni dnevnik“ glede požarniškega sestanka v Ptuju. Dotični smrkolin pač ni vreden, da bi zadnjemu gasilcu škornje slekel. Pribijemo le, da je vsa njegova čečkarija od prve do zadnje besede zlagana. Požarniška slavnost v Ptuju se je izvršila na tako znameniti način, tako krasno in dostojno, da je lahko vsaki ednaki prireditvi v vzgled. Slovenski hujskači pa so s svojo zagriženostjo le dokazali, da nimajo nobenega pojma o dostojnosti. Pljuvajte, prvaki, požarniki se vašemu beyskanju le smejijo! Oslovski glas ne grè v nebesa, pa čeprav je v „Narodnem dnevniku“ natiskan!

V Bukovcih pri Ptuju hočejo požarno brambo uresničiti. Vsak pametni človek mora priznati, da je to velika potreba. Požarna bramba pa za more le obstojati, ako je pri deželni zvezi. In zato mora imeti tudi nemško komando. Pametni ljudje smatrajo to za samo ob sebi umevno. V uredništvu mariborskega „Slov. gospodarja“ pa ni pametnih ljudi. Zato se dotični tepci in njih dopisuni jezijo in spodtikajo nad nemško komando. „Gospodarjev“ dopisun sicer gotovo ne bode nikdar gasil, — k večjem svojo žejo pri farovski kuharici. Ali povemo mu, da so možje v Bukovcih dovolj pametni in se poživljajo na njegove nauke ter nasvete. Požarna bramba je preresna uredba, da bi se zaradi nje s takimi smrkovimi dopisunčki prepirali! Toliko „Gospodarju“ v odgovor!

V spodnji sv. Kunigundi imajo fajmoštra Antona Kociper, ki nam je poslal na naš članek v 36. številki tako grozovito neumni „popravek“ po § 19, da človek res ne ve, ali je ta pobož-

ni gospod pregloboko v glažek pogledal, ali pa je bolan v glavi. Ta duhoviti „popravek“ je naravnost sramota za človeka, ki se prišteva k „inteligenci“ in ki je vendar tudi po šolah hlače trgal. Vrgli smo to bedasto, otroško čečkarijo v koš. Kociper naj nas toži; kot zastopnika mu priporočamo dr. Rosino ali pa dr. Brumena, ki sta že obadva s svojimi „popravki“ proti našemu uredniku sodnijsko propadla. Kociper pa naj vboga svojega nekdanjega tovariša Aškerca: vzame naj kozarec vode; s polovico vode naj si ohladi čelo, drugo polovico pa naj izpije. . .

Zastrupljenje krvi. V Lačavesi pri sv. Bolfengu se je ranila Marija Štampar s koso na nogi. Zanimarila je malo rano. Vsled tega se ji je kri zastrupila in revica je morala umreti.

Tatvina. Hlapec Joža Gril v Žalcu ukradel je F. Piklu kolo v vrednosti 250 K in še nekaj drugih predmetov. Dali so ga pod ključ.

Samomor. V Celju se je ustrelil računski podčastnik Franc Heber iz Trgoviča v ptujskem okraju.

Dolgoprstež je neki 16 letni kmetski fant, ki je te dni iz zapora v Konjicah ušel. Pokradel je celo vrsto predmetov; sploh je vkradel vse, kar mu je pod roko prišlo. Tata so dali zopet pod ključ.

O groznem umoru, ki se je izvršil v sv. Lovrencu v slov. gor. se nam še poroča: 60 letni kočar Johan Krepsa iz Podole bil je vodja večje tatvinske družbe. Kot priča je pa pri sodnji neke druge tatove zelo očrnil. Med temi sta bila tudi neki Hoinik in Sori. Ta dva lopova sta sklenila, da se nad Krepso krvavo maščujeta. Vpila sta po vasi: „Še danes mora biti Krepsa hin“. Zvečer sta res v njegovo hišo vlomila. Krepsa je stanoval sam s svojima dvema otrokoma v starosti 4 in 7 let. Njegova žena sedi namreč 20 mesecev v mariborski ječi in to tudi zaradi tatvine. Njegov 20 letni sin pa je bil v bolnišnici; Šori ga je bil namreč težko na glavi ranil. Hoinik in Šori sta prijela Krepso pri rokeh in nogeh in ga vlekla v sadonosnik. Tam sta ga vrgla na tla in sta zbijala s poleni toliko časa po njegovi glavi, da je bil mrtev. Grozni udarci, s katerimi sta Krepso glavo popolnoma zdrobila, so se čuli v sosednih hišah. Ali ljudje se niso upali vun. Popoldne istega dne prišel je Krepsovi sin iz bolnišnice. Otroka sta mu jokaje povedala, kako je bil oče umorjen. Mrliča je našel na cesti. Kmetje se morilcev bojijo in hodijo oboroženi okoli. Čas bi bil, da bi se par takih morilcev na vislice spravilo, kajti par let zapora jim itak nič ne stori.

Nesreča. Pri oranju so se splašile krave posestnika Martina Sterbal v Stojncih. Plug je šel nesrečnežu čez noge in ga je težko poškodoval.

Vlomili so lopovi v kopeljsko hišico graška Janica pri Celju in ukradli precej perila.

Pri vožnji udarila je štanga hlapca Franca Ferk v Panceču pri Slov. Gradcu tako močno čez želodec, da je kmalu nato umrl.

Rudarska smrt. V jami v Fohnsdorfu se je podrl neki zid. Dva rudniška kovača in en rudar so našli pri temu svojo smrt. Nesrečneži se pišejo Gollob, Riener in Bratok.

Porotno sodišče v Mariboru prične 19. t. m. svoje zasedanje. Doslej so naznanjeni sledeči slučaj: Dnè 19. Marija Kaševic (požig); Franc Kobale (posilstvo); 21. Johan Trauer, Johan Kosterwein in Jožef Hercenjok (umor in uboj); 22., 23. in 24. Anton Kmetec (zopetna obravnava zaradi umora).

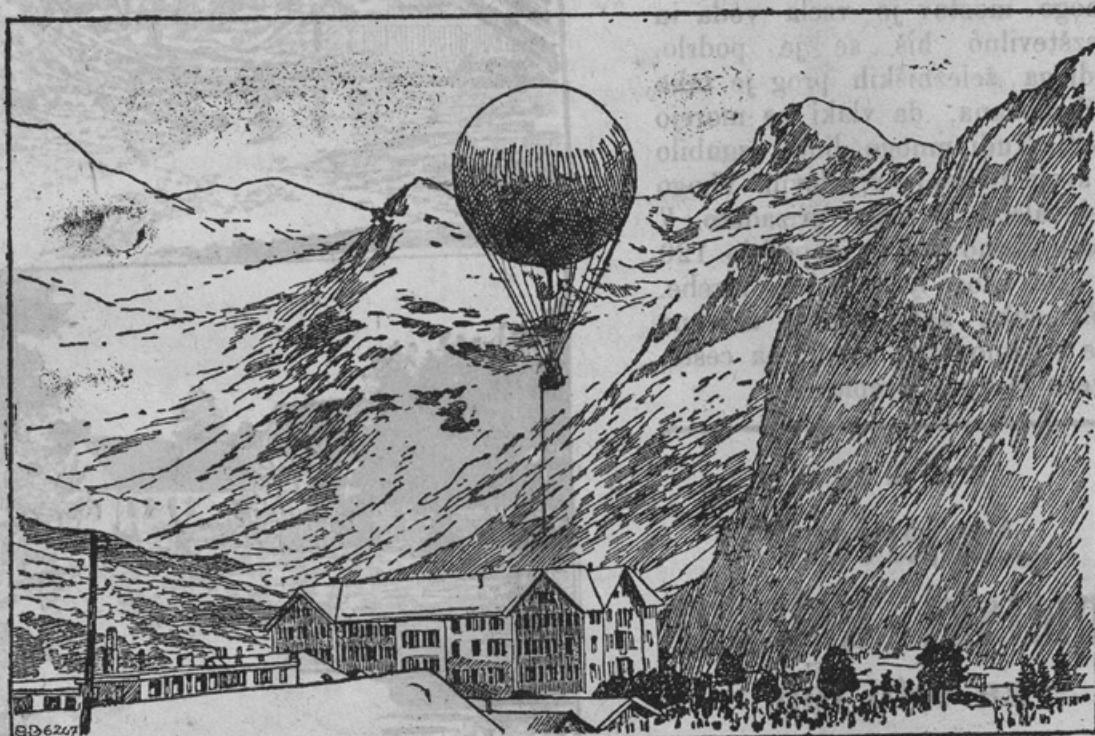
Iz Koroškega.

Koroški „popravkarji“.

Z našimi članki o velikanskemu farškemu polomu na Koroškem smo slovenske posojilničarje v živo zadeli. Danes je d o k a z a n o, da je cela vrsta slovenskih posojilnic udeležena pri temu polomu in vsled brezvestnosti svojih črnih vodij napravila tisoče kmetskih denarjev. Podnačelnik bankerotne centralne kase je monsieur Podgorc, glavni steber „S. Mira“ in slovenski voditelj. Ali zdaj se hoče to klerikalno lumparijo, s katero se je koroškim kmetom skoraj 4 milijone kron oropalo, na nesramni način zatajiti. V ta namen so si slovenski prijatelji sleparjev Weiss in Kayser izmislili otroški never. Nahujskali so namreč vse slovenske posojilnice na Koroškem, da nam posreduje „po-

Zrakoplovec Spelterini.

Znameniti kapitan Spelterini preplaval je že opetovano visoke „Alpe“. Pred kratkem storil je to zopet v zrakoplovu „Sirius“, katerega kaže naša slika. Balon se je dvignil pri mestu Mürren v zrak in je preplaval bernske terwalliserske „alpe“. Na zemljo prišel je pri italijanskemu mestu Turinu. V gondoli balona sta se nahajala poleg kapitana še nadvojvoda Franc Salvator avstrijski in baron Rothschild iz Dunaja.

Kapitan Spelterinis jüngster Flug über die Alpen.

urke" po § 19 t. z. Kakor znano, se da s paragrafom vse popraviti. Dr. Brejc je hotel čas z njim celo našo trditev "popraviti", odira slovenske kmete s previsokimi računi. danes vè že vsak človek, koliko je tak "popravljen" vreden. Mi bomo te v celovski fakiki laži in lumparije sestavljene "popravke" objavili, da izpoznajo naši čitatelji zanikernost slovenskih klerikalcev. Za danes primo sledeče tri "popravke":

Gospod Karl Linhart, odgovorni urednik "Štajerca" v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo glede na članek "Velikanski klerikalni polom. "Milijoni kmetkega denarja zapravljeni", objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopen popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Hranilnica in posojilnica v Podlju. Janko Arnuš, tajnik. Lovro Smole, predsednik. — Fajmošter Arnuš je le "tajnik", re. Smoleta pa je pri posojilnici za predsednika imenil. Kadar se zgodi v tej posojilnici polom, odgovoren bi bil Smole. Arnuš pa bi se kakor prej rešil. Taki so črnuhi! — "Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik "Štajerca" v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona, zahtevamo glede na članek "Velikanski klerikalni polom. "Milijoni kmetkega denarja zapravljeni", objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopen popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Hranilnica in posojilnica Podravje, dne 6. septembra 1910. Jan. Šervic, leč. načelnik. Janez Vospersnik. — "Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik "Štajerca" v Ptuj. Na podlagi § 19. tiskovnega zakona zahtevamo glede na članek "Velikanski

klerikalni polom". "Milijoni kmetkega denarja zapravljeni", objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopen popravek: Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Št. Jakobska posojilnica v Rožu dne 6. avgusta 1910. Matej Ražun, načelnik. Mat. Nagele, odbornik. — Matija Ražun je svoje finančije zmožnosti že začasa prejšnjega župana pokazal. Ali je bilo takrat tudi vse "pošteno"? Vsi ti "popravki" so seveda le otroška igrača z neumnim paragrafom. V kratkem bomo videli, kdo ima prav. Kajti gotovo je, da bode tudi med slovenskimi posojilnicami pričelo pokati. Gnilo je vso klerikalno gospodarstvo! Te resnice ne spravijo nobeni paragrafi iz sveta. Mi vzdržujemo svojo trditev, da so klerikalci na Koroškem kmete za štiri milijone oropali. In vsak otrok vè, da so nemški in slovenski klerikalci pod eno odejo. Le "popravljajte" torej, črni gospodje! Ljudstvo vam več ne veruje!

Velikanski polom na Koroškem.

Že par tednov sem je vsa koroška javnost razburjena nad grozno sleparijo političnih farjev, s katero se je okroglo 4 milijone ljudskega denarja zapravilo in ti sočere kmete na beraško palico spravilo. Klerikalni listi sicer lažejo in zavijajo, ali vse to jim nič ne pomaga. Vsled velikanskega škandala morala se je vmešati i oblast. Monsignore Weiss jo je sicer pravočasno v Ameriko popihal; pravijo, da je preje še 500.000 kron ljudskega denarja pokradel. Monsignore Kayser pa sedi pod ključem deželne sodnije v Celovcu. Poleg tega je proglasilo sodišče konkurz nad firmo Kayser & Palese. Kar smo torej že leta sem pričakovali, se je zdaj žalibog uresničilo. Pravi povzročitelji bodejo sicer kakor vedno ušli. Nesrečni kmetje pa bodejo za te zločince, za te žegnane sleparje in goljufe, s svojim krvavo prisluženim denarjem plačevali. Da se nam ne bode očitalo, da pretiravamo, hočemo svoje trditve takoj dokazati. Splošna zveza kmetijskih zadrug na Dunaju izvršila je namreč natančno revizijo. In s to revizijo se je dokazalo, da so Kayser, Weiss in sploh vsi merodajni kleri-

kanci izvršili nebovpijočo lumparijo. Par točk iz tega poročila naj omenimo:

Centralna kasa kmetijskih zadrug na Koroškem bila je l. 1900 uresničena in je do l. 1908 pravilno delovala. Do l. 1909 štela je 63 rafajzenovih posojilnic, med katerimi je tudi razmeroma veliko slovenskih posojilnic. Že pri prvi reviziji tega farškega podjetja (avgusta 1909) se je našlo mnogo napak. Tako ni bilo nobenega kasirja; predsednikovo delovanje (Weissovo) ni nikdo kontroliral in sploh tudi ni bilo nobenega nadzorništva. Odbor sam stopil je le enkrat ali dvakrat na leto skupaj. Protokole se je pisalo na listke, tako da je predsednik neprijetne zapisnike ukradel in na stran spravil. S tem je hotel svoje razmerje k sleparski firmi Kayser & Palese skriti. Na občnem zboru je predsednik revizijsko poročilo na sleparski način ponaredil, da je imel odbornika na ta način za norca. Šele julija t. l. se je izvršila druga revizija, ki je potem prav žalostne stvari na dan spravila. Monsignore Weiss, ki je zdaj v Ameriko pobegnil, je naravnost grozovito "gospodaril". Bankerotni firmi Kayser & Palese je ta slepar polagoma brez vednosti odbora in občnega shoda okroglo 3½ milijone v kron kmetkega denarja "posodil", čeprav je moral vedeti, da kasa ta denar nikdar nazaj dobila ne bode. Weiss je dal danes zaradi goljufije zapretemu Kayserju hranilno knjižico za 350.000 K, brez da bi mu ta le za vinar vrednosti dal. Tako sta ta dva goljufa s kmetkim denarjem delala! Vsak korak je bil grda sleparija! Najbolj žalostno pa je, da je 51 posojilnic svoje denarje v to sleparsko kaso vložilo. Ti tuji denarji znašajo skupaj več kot tri milijone kron in veta kmetki denar je izgubljen. Toliko je čitati v omenjenem revizijskem poročilu. Mi nimamo temu ničesar dostaviti. Sree nas boli za vboge, verne kmete, ki so bili na ta način oropani od voditeljev klerikalstva na Koroškem!

Vbogo slovensko ljudstvo! Slovenski klerikalci skušajo zdaj svoje nemške bratce zatajiti, ker se bojijo posledic velikanskega poloma. V "S-Miru" in v drugih klerikalnih časopisih kričijo in lažejo na vse pretege, češ da "Slovenci pri temu polomu niso udeleženi". Nas bi gotovo veselilo, ko bi slovenski kmetje na Koroškem v resnici nič ne trpeli. Žalibog, da to ni istina. Res je namreč, da je cela vrsta slovenskih posojilnic udeležena pri temu polomu. Res je, da bodejo slovenski člani teh slovenskih posojilnic bržkone ves svoj prihranjeni denar izgubili. To je danes dognano in se bode kmalu sodnijsko dokazalo. Poleg tega so pri tej grozoviti farški slepariji udeleženi razne slovenske cerkve in cerkveni zavodi. To se poroča iz popolnoma zanesljivega vira. Tako na primer izgube: cerkev v Št. Rupretu in podružnici sv. Urha ter sv. Neže pri Velikovcu za tamošnje razmere naravnost veliko svoto 14.700 kron. Vbogi, itak revni kmetki farani bodejo morali za farško špekulacijo in sleparijo plačati skoraj 15.000 kron. In kdo je kriv? Župnik v Št. Rupretu je znani narodnjaški Treiber. Ta možakar je bil vedno med najprvimi hujskači proti narodnemu miru na Koroškem. Zdaj se je pod njegovo komando zagospodarilo skoraj 15.000 kron!!! In tako je še v raznih drugih krajih. Vbogo slovensko ljudstvo, ki se pusti od klerikalnih hujskačev tako grdo odirati!

Prevalje. Piše se nam: Naši črnuhi hodijo vsi potuhnjeni od tega časa, ko se je razširil glas velike farške goljufije na Koroškem. Ni se čuditi, da oznanjujejo farji po cerkvah, ljudstvo ne sme nasprotno časnike brati, ampak le samo take liste, kateri izhajajo iz žegnanih farških rok; to samo zato, da bi ljudstvo ne zvedelo farške lumparije. Nič ne pomaga, ako ravno list "Šmir" od tega farškega poloma ničesar ne povè. Vendar smo pa zvedeli, in celo pobožne ženske vedo od poloma farjev na Koroškem, kateri je edini v celi avstrijski državi. Prišel je dan in vemo zdaj, zakaj črnuhi tako hujskajo zoper poštnjake, kateri nočejo trobit v njih rog, samo zato, da bi vjeli dovolj gimpeljov, kateri bi vladali kakor sami hočejo. In res, vjeli so jih in zdaj, kaj pa, farška lumparija na dnevnem redditu!

Francoska politična šala.

Te dni se je raznovalo po Evropi 40 letni nemško-francoske vojske (1871), pri kateri je bila Francija popolnoma porazena. Francija so že takrat zaradi politične razbijali. Ena šala je bila kultura, kate- kaže današnja slika. Slika namljevid Evrope, na katerem vidimo posamezne države v obliki oseb. An- je se priduša jeze in pozabi

Karte von Europa im Jahre 1870

Turčiji se zdeha, ker se ravno drami, medtem ko puši azijska Turčija naprej. Švedska skače kakor lev, medtem ko je Rusija podobna hlapcu, ki hoče svoj koš napolniti. Mislimo, da se bodejo i naši čitatelji zabavali s to politično sliko. (The cartoon depicts various European powers as men: France is a large man, Prussia is a man with a mustache, Austria is a man with a top hat, Russia is a man with a long beard, and others. They are shown in various poses, some fighting, some standing, representing the political landscape of 1870.)

Irsko, katero ima privezano. Španska in se naslanja na Portugalsko. Francoska brani proti Prusiji, katera polaga eno roko na Holandsko, drugo pa na Avstrijo. Italija pravi marku: Vzemi tvoje noge proč. Otok Kōrsika prvi paglavci, ki se cez vse smeji. Danska svoje noge v Holsteinu izgubila. Evropejski Reichhold Krstina, Drangasse 10.

Stari pregovor pravi: Kjer je far gospodar, tam je hudič mesar! Ta „mesar“ far je rogovilil, kakor en medved po Koroškem in mislil je združen s hujškaškimi farji požreti celo koroško deželo. Ali to niso dosegli; požrli so pa denar v bogega kmeta in delavca! Kdo more imeti še zaupanje do teh gospodov? Nihče več! Tudi pri tukajšni hranilnici, v katero so prišli vladati črnuhi, nimajo vlagatelji zaupanja do teh gospodov, ja kaplan Štritof (znani hujškač) je moral slišati besede od ene prav pobožne ženske, katera je prišla dvigati denar, v priči velikega števila ljudstva: „Jaz ne zaupam nič, farjiste vsi glih!“ Zdaj se vidi, komu ljudstvo hrbet obrača! Črnuhom! Vlagatelji dvigajo denar in vidli bodo mogočni hujškači v kratkem, kam so prišli...

V Zgornji Beli je ljudstvo vsled farškega poloma grozno razburjeno. Vložniki so klerikalni posojilnici glasom poročili 500.000 kron odpovedali. Naprednjaki po Koroškem naj povsod napredne posojilnice ustanovljajo, kajti klerikalci v svoji brezvestnosti oropajo ljudstvo!

Slovenski klerikalci lažejo, da niso slovenske posojilnice udeležene pri velikanskemu polomu. V ta namen prirejajo celo shode, na katerih farbajo verne kmete na vse načine. Tako so imeli pred kratkem shod v spodnjem Ljublju. Fajmošter Arnuš to pot ni govoril, ker bi rad dehan v Kaplji postal. Zato pa je govoril novi mlečozobi kaplan iz Borovelj, ki se je pokazal kot pravega političnega hujškača. Fant sicer gotovo ne vè, kaj blebete. Priporočamo mu pa že danes, da naj se briga raje za svojo duhovniško dolžnost. Sicer pa tudi taki kaplani ne bodejo ljudstvu več vrnili tistega zaupanja, ki ga je doslel žalibog do milijonskih farških sleparjev imelo!

Tiralnico ali „Steckbrief“ je izdala deželna sodnija proti 44 letnemu monsignore G. Weiss, rojenemu v Stradenu na Štajerskem, zaradi zločina poneverjenja in goljufije. Pobožni slepar pa jo je pravočasno popihal.

Dobri „trošt“. Fajmošter v Marija-Rojahu je kmete, ki so pri farškemu polomu svoje denarje izgubili, tako-le tolažil: „Ljubi kristjani! Gospod je dal, Gospod je vzel. Bo že bolje postalo!“ Klerikalni kmetje se zdaj baje tolažijo, da bodejo preje v nebesa prišli, ker so se pustili od farjev oslepariti.

H polomu. Iz občine Kötschach se nam piše: Tudi najbolj klerikalni kmetje se zdaj za ušesmi praskajo in gledajo s skrbnimi očmi na posojilnico v Reisachu. Baje je tam pred nekaj leti bivši predsednik tako gospodaril, da je okroglo 6000 K izginilo. Sedanji predstojnik oddal pa je posojilnično premoženje neki denarni banki. Tej banki se pa baje tudi slabo godi. Gré se za 40.000 K posojilničnega denarja. Oj ti brezvestni klerikalci!

Pogorela je gostilna Schaar v Höflingu. Plamena so uničila tudi gospodarsko poslopje.

Cerkveni rop. Iz Svabeka pri Bleiburgu se poroča, da so tatovi cerkev oropali. Mežnar je bil tako nemaren, da ni cerkvenih vrat zaklenil.

Vlom. V Döbriachu je neznanec pri trgovcu Köffler vlomil. Ukradel je pa le eno salami-klobaso. Ko je hotel blagajno opleniti, so ga prepodili.

Kolo ukradel je neznanec fabrikantu Gallizia v Beljaku.

Iz zapora v Kötschachu pobegnil je zaradi tatvine zaprti Johan Maier.

Požar. Posedniku Jožefu Walcher v sv. Martinu pri Beljaku je pogorelo gospodarsko poslopje in hlev. Hišo so požarniki rešili. Škoda je velika. Baje je nekdo nalašč zažgal.

Ogenj. Pri Waudakerju v Malti je hiša popolnoma pogorela. K sreči se je zamoglo ostala poslopja rešiti.

Pobegnil je iz Arnoldsteina delavec Štefan Ogrizek iz Sv. Marjete dr. p., ki je izvršil nekaj večjih tatvin.

Z dinamično patrono se je v Raiblu igral 10 letni deček V. Vencel. Patrona se je sprožila in mu je več prstov odtrgala.

Iz voza padlo je v Maria-Rainu dete posestnika Pirmana. Otrok se je tako težko ranil, da je kmalu nato umrl.

Obesil se je v Beljaku v bolnišnici trgovca Alojz Potatzky zaradi nevzdravljive bolezni.

Loterijske številke.

Gradec, dne 3. septembra: 26, 86, 83, 80, 46.
Frat, dne 10. septembra: 49, 72, 43, 47, 86.

Maneverski guljas. Preleženo mehko govejo meso se zveže prav na tanke kosce in zmeša z soljo, papriko, ter potrosi z moko. V ponvi se segreje zrezani špeh ali mast, doda nekaj zrezane čebule, potem se vrže tja zrezano meso, ter se vse zrešta. V čaši vroče vode se stopi 1 do 2 Maggi-jeve kocke za govejo juho; to se doda mesu.

Dva viničarja
za viničarijo na Strmci blizu Ljutomerja potrebuje
graščina Dornava, pošta Moškanjci. 787

Učenke

za damsko krojaštvo se brezplačno sprejmejo. 786
Resi Martschitsch v Ptuj.

Učenec 779
se takoj sprejme pri Leopoldu Rosenfeld, lasničar v Ptuj.

Učenec 778
se sprejme pri Johann Krein, sedlar in preprogar Bruck a. Mur.

4 skoraj nove obleke

se prodajo v Veitschu na zgornjem Štajerskem. Vpraša naj se pri g. Franz Gaspar, Magnesitwerk, Gross-Veitsch, Obersteier. 780

Hiša 782
obstoječa iz 2 sob, velbane kuhinje, hlevi za goved in svinje, remize za vozove, vrtom za zelenjavo, 1/4 ure od mesta Ptuj, se za 2400 K proda. Vpraša se pri Franc Seka, Breg, štev. 36 pri Ptuj.

Sredstvo

za štedenje

so praktične

MAGGI-jeve

kocke

à 5 h

za 1/4 litra

najfinejše goveje juhe

Ime Maggi garantira skrbno napravo in izvrstno kakovost.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 2 gl. z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni 772

Apotheke „Zur Sonne“, Jakominiplatz 24, Gradec.

Na prodaj je 522
● zemljišče ●

tri četrti ure od Maribora v kat. občini Vodole (Wadlberg) občina Leitersberg v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograde z ameriškanskim našadom, 2 orala hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudba na Karola Sark, c. kr. uradnik v pokoju, Maribor, poštna ul. 9.

Epilepsija, Krči, Nervozno stanje.
Izredni uspehi potom „Epileptikom“ post. varov. Cena K 7.—. Zahtevajte zdravniško razpravo št. 86 zastoj od glavne zaloge. Apotheke zur Austria, Dunaj IX, ali pa naravnost od fabrike: Priv. Schwannapothek, Frankfurt am Main. 2

Denar brez vsake truda in kapitala

Zamore zaslužiti vsako, da zapusti svoj posel, tudi najmanjšem mestu od 100 K mesečno. Tudi gosp. Blagovolite poslati svoj naziv z K 2-50 (tudi v markah) to svoto dobite franco original stroja, patentiran c. kr. urada, za vsako in vsako domaćijo potrebno potreben stroj. Točna odpoved inopis pri vsakemu kosu vzete 50 vin. več. N. W. Dunaj VI., Brückengasse 10.

Suhe gobe

kupuje
Hans Sirk, Maribor Hauptplatz.

Čevljarski pomočnik
en čevljarski učbenik se takoj sprejmeta pri Franz Katseh, čevljarski asster, Lankowitz bei Klagenfurt.

Maribor

Domgasse 2, na ogledu ga trga, kupuje se pravo najbolje in najceneje kose, predpasnike, perila meri. M. Wesiak.

Delavci

dobijo posebne cene v vini z rezanim blagom, lom in obleko Wesiak, Draugasse.

V Mariboru

se kupuje rezano blago, vrste perila in obleke pri Adolfu Wesiak, Draugasse.

so vendar najboljši.
Dobijo se povsod.

Viničarja!!!

Na dobro viničarijo se sprejme viničarja s 4-5 delavnimi močmi v Majberg. Oglasi se naj gosp. Paul Kastner iz Ljubljani, zdaj v Majberg, štev. 69, zadnja pošta St. Veit bei Pettau.

Lepo malo posestvo

novi puvani hrami z opeko kriti, dobra pri hiši, njiva, sadonosnik in pašnik, se zaradi preselitve za 3400 kron proda. — Ta hiša, tudi sposobna za gostilno. Vpraša se pri Franz Ueh v Ločnem vrhu, pošta sv. Urban v Ptuj.

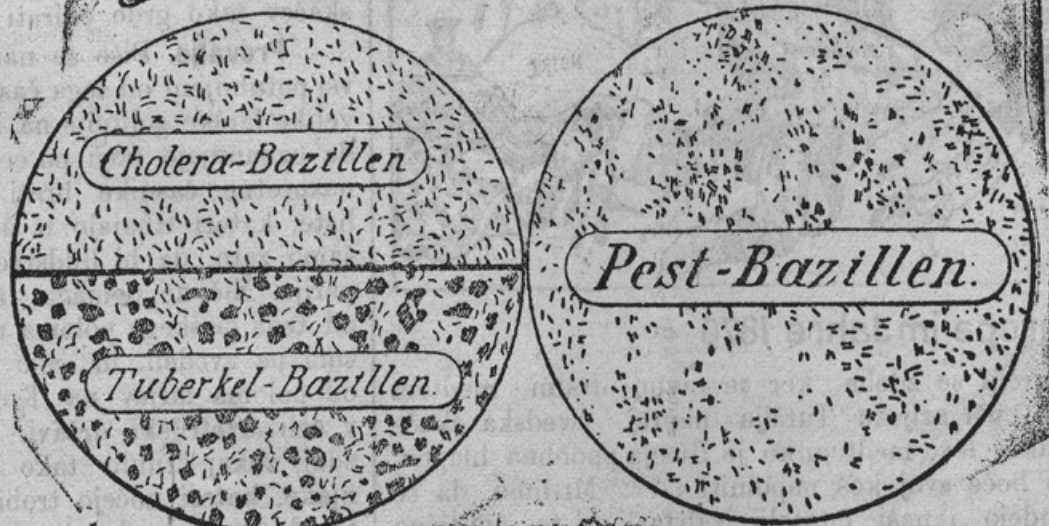

Viničar

s 4-5 delavskimi močmi se najkasneje do Martina t. l. sprejme. — Vpraša se pri gosp. Reinhold Kratina, Maribor, Draugasse 10.

Kolera.

Med najgrozovitejše nalezljive bolezni spada azijska kolera. Zadnji čas se je pojavila tudi na Avstrijskem in je v kljub naporu zdravnikov par oseb umrlo. Upati pa je, da bodo oblastva nadaljni razvoj te bolezni ustavila. Kolero povzroči mala glivica, ki jo je l. 1883 profesor Koch odkril. Te glivice, ki se jih seveda s prostim očesom ne vidi, pridejo z jedili, z vodo itd. v človeško črevesje, kjer se hitro razvijejo in vso truplo zastrupijo. Naša slika kaže razne take glivice v veliko povečani meri i. s.: kolera-bacile ali glivice, nadalje spo-

daj one tuberkuloze (jetike), na desni strani in zgoraj pa one grozovite kuge. Čednost in previdnost pomaga najboljše proti tem boleznim.

Pridni, trezni in mladi
učavničar ali kovač
sprejme. — Vprašati je pri mestni upravi
(Stadtverwaltung) v Ptuj. 788

Za posestnike mlinov!

Proda se
alčne stole (Walzenstühle)
velikosti za žitne mline, samo 400 kron
komad, zaradi nabave večjih mašin. Vidi
v prometu Schwabov mlin („Anmühle“) v
Ptuj. Več pov. F. C. Schwab v Ptuj. 781

Gostilna in trgovina

večjim posestvom in v izvrstni legi s krasnim
gospodarstvom se prodaja. Cena nizka, dobiček
velik. Posestvo je pri sv. Lenartu blizu
Ptuja. Več pov. upravništvo „Štajerca“. 785

Ženitna ponudba.

50 let star mož, krojač, ima malo posestvo
oralo zemlje, brez otrok, na koroški deželi,
eno šiviljo v zakon stopiti, v srednji sta-
tusa katera ima nekaj denarja. Ponudbe na
upravništvo „Štajerca“. 784

zaloge kmetijskih strojev in sprejemanje
popravljenih 789

Franc Kampuš

g. Polskavi pri Pragerskem, Sp. Štajer.
kmetom priporoča najnovejšo vitle ali geplne,
mlatilnice, najnovejšo ročne mlatilnice, sla-
vne, reporeznice, vejalnike, žitne čistilnice,
brane, mline za jaboljka in grozdje, stiskal-
ni preše, stroje za kositi, grabit, obračati, najno-
veje stroje za sejati vsake vrste zrna itd. V zalogi imam
okoli dvesto strojev vsake vrste na izbir, tudi
vsake vrste motorje, na bencin in sesalni
stroje za opeko, opreme za opekarne, šamote
cementne cevi delati, železje za mline in žage, vse
imam od tovarne Ježek, tudi najnovejšo mline
mleto, da si lahko vsak doma melje na roko
na vitle, najnovejšo mline na vodno in parno
domači izdelek, tudi najnovejšo šivalne stroje vsake
vrste, zmerne nizke cene, ugodni plačilni pogoji.
zahtevanje pride vsakemu kmetu domu, da se lahko
njim dogovori brezplačno, ne da bi mogel kdo
pot plačati, kak kdo želi. 789

Pozor!
dobro idoča gostilna s točenjem vina in
z 8 oralov zemlje, vse v najboljšem
kraj, v večjem kraju, eno uro od mesta Ptuja
tako zavoljo preselitve za 7600 gold. pod
zelo ugodnimi pogoji prodaja.

natančneje od Franz Petelinz, zgornja
Polskava pri Pragerskem. 783

PATEPHON

mašina za govorjenje na
igle, ki igra brez igle. Izdelek
svetovne firme

Pathé Frères.

je na vsak način **najboljše.**
vse druge zisteme. Plate se ne obrabijo,
ne praskajo; čuje se resnično muziko. Cenike
zastonj in franko.

Predstavi brez da bi silil k nakupu. 533

C. ACKERMANN

urar v Ptuj (teater.)

40—45 metrov restov za 16 kron.

Resti so 3—12 metrov dolgi od dobrega flanela,
barhenta, kanvasa, oksforda, platna itd. Garan-
tirano zelo solidna postrežba. Pošlje po povzetju.
Pri naročbi naj se natančno naslov napravi.

Wenzel Prousa, Hertin

št. 15 b. Eipel (Češko). 728

Proda se na Dolenjskem radi ostarelosti 50 let
obstoječa

trgovina

z mešanim blagom, ki ima velik krog stalnih
odjemalcev. Hiša je enonadstropna in spada
zraven gospodarsko poslopje in krasen vrt. Več
pov. upravništvo „Štajerca“. 781

Po zelo znižanih cenah! 617

Ivan Berna

v Celju, gospodarska ulica šte. 6

priporoča svojo bogato zalogo obnove za pomladansko letno in
zimsko sezono, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev last-
nega in tuje izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, vedno v naj-
večji izbiri. Priporočam tudi specialistom prave gorske in lovske
čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi
popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti po-
vzetju.

Išče se za neko špedicijsko hišo 724

upravitelj

ki se mora tudi razumeti na oskrbovanje konj.
Naslov se izve v upravništvu „Štajerca“.

Zelo ugodna kupčija!

Na prodaj je v nekem mestu na spodnjem Šta-
jerskem

fijakerija

z 5 konji, 5 vozov, 3 sani, več parov konjske
oprave, lepa hiša, štala in gospodarsko poslopje.
Cena 19.000 kron. Zamenja se tudi za gostilno.
Vpraša se v upravništvu „Štajerca“. 662

Najlepša pšenična moka

št. 00 po kg. 36 vinarjev, moka za kruh 22 vin.,
in vse drugo špecerijsko blago dobi se najče-
neje pri

Haus Sirk, Maribor

Hauptplatz.

Mesto 40 K samo 6 K

Priložnostni nakup
Gamsova brada

pod. jelenovi bradi, nova, zelo lepa, 15 cm dolga, dlaka,
z lepoto staro srebrno cevko in Hubertovim križem,
skupaj samo 6 K. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna.
Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju izdelovalec
gamsovih brad

Fenichel, Dunaj IX, Altmüttergasse 3/123.
Mnogo priznanih pisem. 754

Hiša

se prodaja v Novivasi pri Slov. Bistrici, zraven 8
oralov grunta, zelo dobra zemlja; cena 11.000
kron. Več pov. posestnik Jos. Šlamberger
v Novivasi pri Slov. Bistrici. 755

Učenec

iz boljše hiše, ki zna slovenski in nemški, se
tako sprejme pri Sock in Kasimir, trgovina z
špecerijskim in mešanim blagom v Mariboru,
Tegetthoffova cesta 83. 752

Vili podobna hiša,

10 minut od Maribora, na državni cesti, obsega
3 sobe, kuhinjo, klet, podstrešje, veliko dvorišče
in vrt za zelenjavo, 10 let davka prosta, se
prodaja pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Vpraša
se v upravništvu „Štajerca“. 753

Učenec,

ki govori nemško in slovensko, z zadostno šolsko
izobrazbo, se začetkom oktobra t. l. sprejme
pri g. Jos. Srimz, Celje, trgovina s špecerijo,
kolonialnim blagom, vinom in žganjem. 747

Izdatno kmetijstvo

10 minut pešpota od mesta Celje, oddaljeno z dobro zi-
danimi velikimi gospodarskimi poslopji, stanovalno hišo
s 3 sobami, kuhinjo, dve kleti, hlevi, vodnjak, veliko
dvorišče, 3 vrta s plodonosnim sadnim drevjem, špalir iz
trsa, 5 minut oddaljeno prvovredna njiva in travniki,
preda se s pridelkom in nasadom. Šparkasa ima 8000 K.
Ponudbe pod J. M. na upravništvo tega lista. 751

Lepo kmetsko gospodarstvo

v najbližnji okolici Maribora z lepimi sadonosniki
in vinogradi, gozdovi, njivami in travniki se ta-
ko prodaja. Več pov. uprava „Štajerca“.

Zavoljo preselitve je 743

hiša in hlev

in nekaj posestva vse v dobrem stanu, za
prodati. Vse je skupno blizu Celja, zraven ceste
proti Laškemu trgu in vse s sadnim drevjem in
trto zasajeno. Vpraša se pri upravi „Štajerca“.

Zanesljivi majer

z dolgoletnimi spričevali in 4 delavskimi močmi,
ki ima tudi veselje do živine in znanje v vino-
gradništvu, sprejme se s 15. septembrom ali tudi
kasneje. Več pov. uprava „Štajerca“.

Posestvo

Blaschitz na Bregu pri Ptuj, ki obstoji iz le-
pega stanovanja s 3 sobami, kuhinjo, nadalje vrt
za zelenjavo, veliko dvorišče in svinjski hlev,
da se takoj v najem. Tudi se tam prodaja 8
kompletnih, hrastovih svinjskih hlevov s streho.

Hiša s trgovino z mešanim blagom,

tobak trafiko, 2 vrta za zelenjavo in sadje, ena
njiva s pridelkom, vse kakor leži in stoji, prodaja
se takoj zaradi slučaja smrti v Pekarjih št. 3 pri
Mariboru za 9000 K. 774

V najem se da dobro idoča kovačija

v Imenem pri Podčetrtku, ki leži na glavni cesti
v Kozje, Brežice in na Hrvaško; zraven se dobi
tudi spalnico. Kovačnica leži pri moji dobro idoči
gostilni, katero bi tudi čez leta zraven dal.
Orodja je dosti v kovačiji. Pogovor pismeno ali
ustmeno. Naslov: Janez Drogenik, posestnik in
gostilničar v Imenem, pošta Podčetrtek. 775

100 litrov jabolčnega mošta za 10 kron

oddaja

F. C. Schwab v Ptuj

klet jabolčnega vina. 773

Ceno pemske 765

perje za postelj!

5 kil.: novo šlisano K 9-60, boljše K 12—,
belo, daunom podobno šlisano K 18—, K
24—, snežno belo šlisano mehko kod daune K 30—,
K 36—. Pošlje franko po povzetju. Izmenjava in vrni-
tev proti poplačilu poštne dovoljeno. Benedikt Sachsel,
Lobes št. 89 pri Plznu, Češko.

Pridni, trezni in mladi
učavničar ali kovač
sprejme. — Vprašati je pri mestni upravi
(Stadtverwaltung) v Ptuj. 788

Za posestnike mlinov!

Proda se
alčne stole (Walzenstühle)
velikosti za žitne mline, samo 400 kron
komad, zaradi nabave večjih mašin. Vidi
v prometu Schwabov mlin („Anmühle“) v
Ptuj. Več pov. F. C. Schwab v Ptuj. 781

Gostilna in trgovina

večjim posestvom in v izvrstni legi s krasnim
gospodarstvom se proda. Cena nizka, dobiček
velik. Posestvo je pri sv. Lenartu blizu
Ptuja. Več pov. upravništvo „Štajerca“. 785

Ženitna ponudba.

50 let star mož, krojač, ima malo posestvo
oralne zemlje, brez otrok, na koroški deželi,
eno šiviljo v zakon stopiti, v srednji sta-
tusa katera ima nekaj denarja. Ponudbe na
upravništvo „Štajerca“. 784

založba kmetijskih strojev in sprejemanje
popravljenih 789

Franc Kampuš

g. Polskavi pri Pragerskem, Sp. Štajer.
kmetom priporoča najnovejšo vitle ali geplne,
mlatilnice, najnovejšo ročne mlatilnice, sla-
znic, reporeznice, vejalnike, žitne čistilnice,
brane, mline za jaboljka in grozdje, stiskal-
ni preše, stroje za kositi, grabit, obračati, najno-
veje stroje za sejati vsake vrste zrna itd. V zalogi imam
okoli dvesto strojev vsake vrste na izbir, tudi
vsake vrste motorje, na bencin in sesalni
stroje za opeko, opreme za opekarne, šamote
cementne cevi delati, železje za mline in žage, vse
imam od tovarne Ježek, tudi najnovejšo mline
mleto, da si lahko vsak doma melje na roko
tudi na vitle, najnovejšo mline na vodno in parno
domači izdelek, tudi najnovejšo šivalne stroje vsake
vrste, zmerne nizke cene, ugodni plačilni pogoji.
Zahtevanje pride vsakemu kmetu domu, da se lahko
njim dogovori brezplačno, ne da bi mogel kdo
pot plačati, kak kdo želi. 789

Pozor!

dobro idoča gostilna s točenjem vina in
z 8 oralov zemlje, vse v najboljšem
kraj, v večjem kraju, eno uro od mesta Ptuja
tako zavoljo preselitve za 7600 gold. pod
zelo ugodnimi pogoji proda.

natančneje od Franz Petelinz, zgornja
Polskava pri Pragerskem. 783

PATEPHON

mašina za govorenje na
igle, ki igra brez igle. Izdelek
svetovne firme

Pathé Frères.

na vsak način **najboljše.**
vse druge zisteme. Plate se ne obrabijo,
ne praskajo; čuje se resnično muziko. Cenike
zastonj in franko.

Predstavi brez da bi silil k nakupu. 533

C. ACKERMANN

urar v Ptuj (teater.)

40—45 metrov restov za 16 kron.

Resti so 3—12 metrov dolgi od dobrega flanela,
barhenta, kanvasa, oksforda, platna itd. Garan-
tirano zelo solidna postrežba. Pošlje po povzetju.
Pri naročbi naj se natančno naslov napravi.

Wenzel Prousa, Hertin

št. 15 b. Eipel (Češko). 728

Proda se na Dolenjskem radi ostarelosti 50 let
obstoječa

trgovina

z mešanim blagom, ki ima velik krog stalnih
odjemalcev. Hiša je enonadstropna in spada
zraven gospodarsko poslopje in krasen vrt. Več
pov. upravništvo „Štajerca“. 781

Po zelo znižanih cenah! 617

Ivan Berna

v Celju, gospodarska ulica šte. 6

priporoča svojo bogato zalogo obnove za pomladansko letno in
zimsko sezono, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev last-
nega in tuje izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, vedno v naj-
večji izbiri. Priporočam tudi specialistom prave gorske in lovske
čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi
popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti po-
vzetju.

Išče se za neko špedicijsko hišo 724

upravitelj

ki se mora tudi razumeti na oskrbovanje konj.
Naslov se izve v upravništvu „Štajerca“.

Zelo ugodna kupčija!

Na prodaj je v nekem mestu na spodnjem Šta-
jerskem

fijakerija

z 5 konji, 5 vozov, 3 sani, več parov konjske
oprave, lepa hiša, štala in gospodarsko poslopje.
Cena 19.000 kron. Zamenja se tudi za gostilno.
Vpraša se v upravništvu „Štajerca“. 662

Najlepša pšenična moka

št. 00 po kg. 36 vinarjev, moka za kruh 22 vin.,
in vse drugo špecerijsko blago dobi se najče-
neje pri

Haus Sirk, Maribor

Hauptplatz. 719

Mesto 40 K samo 6 K

Priložnostni nakup

Gamsova brada

pod. jelenovi bradi, nova, zelo lepa, 15 cm dolga, dlaka,
z lepoto staro srebrno cevko in Hubertovim križem,
skupaj samo 6 K. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna.
Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju izdelovalec
gamsovih brad

Fenichel, Dunaj IX, Altmuttergasse 3/123.

Mnogo priznanih pisem. 754

Hiša

se proda v Novivasi pri Slov. Bistrici, zraven 8
oralov grunta, zelo dobra zemlja; cena 11.000
kron. Več pov. posestnik Jos. Šlamberger
v Novivasi pri Slov. Bistrici. 755

Učenec

iz boljše hiše, ki zna slovenski in nemški, se
tako sprejme pri Sock in Kasimir, trgovina z
špecerijskim in mešanim blagom v Mariboru,
Tegetthoffova cesta 83. 752

Vili podobna hiša,

10 minut od Maribora, na državni cesti, obsega
3 sobe, kuhinjo, klet, podstrešje, veliko dvorišče
in vrt za zelenjavo, 10 let davka prosta, se
proda pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Vpraša
se v upravništvu „Štajerca“. 753

Učenec,

ki govori nemško in slovensko, z zadostno šolsko
izobrazbo, se začetkom oktobra t. l. sprejme
pri g. Jos. Srimz, Celje, trgovina s špecerijo,
kolonialnim blagom, vinom in žganjem. 747

Izdatno kmetijstvo

10 minut pešpota od mesta Celje, oddaljeno z dobro zi-
danimi velikimi gospodarskimi poslopji, stanovalno hišo
s 3 sobami, kuhinjo, dve kleti, hlevi, vodnjak, veliko
dvorišče, 3 vrta s plodonosnim sadnim drevjem, špalir iz
trsa, 5 minut oddaljeno prvovredna njiva in travniki,
preda se s pridelkom in nasadom. Šparkasa ima 8000 K.
Ponudbe pod J. M. na upravništvo tega lista. 751

Lepo kmetsko gospodarstvo

v najbližnji okolici Maribora z lepimi sadonosniki
in vinogradi, gozdovi, njivami in travniki se ta-
koj proda. Več pov. uprava „Štajerca“.

Zavoljo preselitve je 743

hiša in hlev

in nekaj posestva vse v dobrem stanu, za
prodati. Vse je skupno blizu Celja, zraven ceste
proti Laškemu trgu in vse s sadnim drevjem in
trto zasajeno. Vpraša se pri upravi „Štajerca“.

Zanesljivi

m a j e r

z dolgoletnimi spričevali in 4 delavskimi močmi,
ki ima tudi veselje do živine in znanje v vino-
gradništvu, sprejme se s 15. septembrom ali tudi
kasneje. Več pov. uprava „Štajerca“.

Posestvo

Blaschitz na Bregu pri Ptuj, ki obstoji iz le-
pega stanovanja s 3 sobami, kuhinjo, nadalje vrt
za zelenjavo, veliko dvorišče in svinjski hlev,
da se takoj v najem. Tudi se tam proda 8
kompletnih, hrastovih svinjskih hlevov s streho.

Hiša s trgovino z mešanim blagom,

tobak trafiko, 2 vrta za zelenjavo in sadje, ena
njiva s pridelkom, vse kakor leži in stoji, proda
se takoj zaradi slučaja smrti v Pekarjih št. 3 pri
Mariboru za 9000 K. 774

V najem se da dobro idoča kovačija

v Imenem pri Podčetrtku, ki leži na glavni cesti
v Kozje, Brežice in na Hrvatsko; zraven se dobi
tudi spalnico. Kovačnica leži pri moji dobro idoči
gostilni, katero bi tudi čez leta zraven dal.
Orodja je dosti v kovačiji. Pogovor pismeno ali
ustmeno. Naslov: Janez Drogenik, posestnik in
gostilničar v Imenem, pošta Podčetrtek. 775

100 litrov jabolčnega mošta za 10 kron

oddaja

F. C. Schwab v Ptuj

klet jabolčnega vina. 773

Ceno pemsko 765

perje za postelj!

5 kil.: novo šlisano K 9-60, boljše K 12—,
belo, daunom podobno šlisano K 18—, K
24—, snežno belo šlisano mehko kod daune K 30—,
K 36—. Pošlje franko po povzetju. Izmenjava in vrni-
tev proti poplačilu poštne dovoljeno. Benedikt Sachsels,
Lobes št. 89 pri Plznu, Češko.

Štev. 36.664
II. 4877

RAZGLAS.

Iz deželnih sadnodrevesnih šol v Gleisdorfu, Brucku na Muri in Celju se oddajo štajerskim posestnikom v jeseni 1910 odnosno v spomladi 1911 v naslednem označena jabolčna in hruškina drevesa okroglo skupaj 70.000 komadov.

Od tega se oddajo tri četrtine po znižani ceni 70 vin. za komad kmetskim posestnikom in ena četrtina ne kmetskim posestnikom po tržni ceni 1 krone 20 vin. za komad razven zavoja in voznine k železnici.

Naročila sprejema deželni odbor in imajo v gotovem slučaju obsegati potrdilo občinskega urada, da je dotičnik kmetski posestnik v občini. Ako se potrebuje drevesa za jesensko sajenje l. 1910, naj se to v prošnji izrecno omeni in se mora zgoditi naročilo do 15. oktobra 1910. Prošnje se bodo, dokler je še drevja dovolj, ravno tako za jesensko kakor za spomladno sajenje takoj po objavi tega razgласа sprejemale in po času njih dohajanja rešile. — Več kot 120 komadov se enemu posestniku ne odda. Posestnik se tudi zaveže, da nasadi dobljeno drevje na lastni svoji zemlji.

Drevesa se oddajo le proti gotovemu plačilu. Ako je ena ali druga vrsta že oddana, dalo se bode kot nadomestilo drugo ednako vredno vrsto; naročitelju stoji prosto, je li jo hoče vzeti ali ne.

Ako se na to nadomestno vrsto ne reflektira, se mora to **takoj** naznaniti.

Drevesa naj naročitelj, ako je to le mogoče, sam prevzame ali pa, ako se jih pošlje po železnici, takoj po dohodu ogleda.

Pritožbe naj se takoj vodstvu drevesne šole vpošlje. Na poznejše pritožbe se ne bode oziralo.

Seznamek

sadnih dreves, ki se oddajo v sadni dobi 1910/11 iz deželnih sadnodrevesnih šol.

Št.	I. Vrste jabolk	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku			c) v Celju		
		Visoko deblo	Na pol visoko deblo	priljlikavo drevesje	Visoko deblo	Na pol visoko deblo	priljlikavo drevesje	Visoko deblo	Na pol visoko deblo	priljlikavo drevesje
1	Mašanski štajerski zimski	12750	650	—	140	20	—	1450	2500	—
2	Bohnappel veliki reinski	3724	305	—	3800	50	—	2320	100	—
3	Ananas-Reinette	140	10	255	—	—	—	417	152	481
4	Baumanova reineta	280	60	—	20	—	6	1610	450	—
5	Damason-Reinette	250	490	—	—	—	—	2864	660	—
6	Kanada-Reinette	320	—	160	—	—	—	1575	50	10
7	Bellefleur rumeni	80	30	90	—	—	—	832	90	625
8	Astrachan beli	45	5	—	—	—	—	44	—	12
9	Charlamovsky	65	5	—	630	20	35	452	20	18
10	Gravensteiner	30	5	—	600	30	6	—	—	—
11	Prestolonaslednik Rudolf	30	260	20	—	—	—	—	—	—
12	Kardinal flaumani	80	30	—	230	—	40	664	200	—
13	London-Pepping	205	25	80	—	—	—	738	32	386
14	Ribstons-Pepping	—	—	—	800	30	12	963	253	—
15	Schöner od Boskoop	120	170	—	—	—	—	184	—	—
16	Hagloe grab	65	5	—	100	20	—	10	10	—
17	Lesno jaboljko rudeče pisano	70	10	—	1300	—	—	—	—	—
18	Huberjevo mostno jaboljko	550	65	—	—	—	—	92	—	—
19	Danziger jaboljko (Kantapfel)	—	—	—	600	20	15	—	—	—
20	Plemenito jaboljko, rumeno	—	—	—	1000	50	12	—	—	—
21	Landsberska-Reinette	—	—	—	850	40	—	—	—	—
22	Parmene, zlate zimski	—	—	—	750	20	—	—	—	—
23	Jaboljka »Prinz«	—	—	—	400	—	—	—	—	—
24	Poletna-Reinette, rumena	—	—	—	800	40	—	—	—	—
25	Kalvill jesenski, rudeči	—	—	—	65	—	—	—	—	—
26	Champagner-Reinette	—	—	—	—	—	—	235	15	—
27	Cox Orangen-Pepping	55	—	—	—	—	—	15	—	—
28	Lichtenvaldsko voščeno jaboljko	—	—	—	—	—	—	550	—	—
29	Reinski »Krummstiel«	235	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Vrste hrušk:										
1	Diels putrasta hruška	20	120	380	380	20	300	429	167	242
2	Forellen-hruška	10	—	45	—	—	—	—	—	88
3	Dobra Louise iz Avranches	30	60	370	600	20	180	206	15	95
4	Hardenponte, putrasta	—	—	—	—	—	—	42	—	—
5	Josefine od Mecheln	35	—	—	—	—	—	—	—	259
6	Olivier de Serres	—	—	80	—	—	—	—	—	—
7	Pastoren-hruška	—	35	40	310	—	300	289	100	78
8	Salcburgerica	10	—	—	345	15	120	—	—	110
9	Sterkmannova putrasta hruška	30	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Zimska dehantska hruška	—	—	75	—	—	—	—	—	—
11	Jelenovka	—	30	—	1400	20	—	—	2060	—
12	Weilerjeva mostna hruška	250	30	—	430	30	—	—	—	—
13	William »Christbirt«	—	—	—	165	15	125	—	—	—
14	Bosca flašnata hruška	—	—	—	400	20	45	74	—	92
15	Tepka	—	—	—	—	—	—	351	—	—
16	Rummelter-hruška	—	—	—	—	—	—	226	—	—
17	Koroška mostna hruška	—	—	—	—	—	—	32	—	—
Skupaj		19.480	2.400	1.595	16.115	480	1.196	18.724	4.834	2.496

Poleg tega se odda še 400 kom. visokih debelj (Walnuss) 776 breskev priljlikovo grmičje, 392 marelic priljlikavi iz drevesne šole v Celju, 1020 kom. črešenj, 150 kom. višenj visoka in srednje-visoka debelja iz sadjarske šole v Brucku. Nadalje 45.000 jaboljke, 5000 hruške, 10.000 kvit in 5.000 Doucin-podlag, ki se oddajo po znižani ceni le kmetskim posestnikom.

Gradec, 5. septembra 1910.

Od štaj. deželnega odbora.